

Világfa

2011 január 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Ha azt mondom, Vízakna, akkor a történelem iránt érdekl?d?knek biztosan az 1849. február 4-i csata jut eszükbe. (Bem és a túler?ben lév? császári csapatokat vezet? Puchner tábornok összecsapásából ez utóbbi került ki gy?ztesen.) A földrajz szakosnak az itteni sóbányák és a sós tavak, az irodalmárnak a Pontos történetek útközben cím? Mészöly-könyv, amely egy fájdalmasan szép, kegyetlen és elkeserít? látlelete a pusztulásra ítélt erdélyi magyarságnak.
A könyvr?l, a volt mez?-, majd fürd?városról, az itteni szomorú élményeimr?l hadd ne szóljak most, csak a jelenlegi református templomról, amely „a XIII. század els? felében épült román stílusú háromhajós bazilika. Kés?bb, a XV. századi átalakítások során a f?hajó gótikus hálóboltozatot kapott, a szentélyre épült négyszög? tornyot pedig megnagyobbították. Az egyházat támpillérekkel er?sített véd?tornyos fal övezi.”
Régt?l fogva izgatott, mert számos rajzon és reprodukción láttam, a templom déli bejárata fölötti secco: az itteni timpanonban egy háromágú életfa képe látható, amelyet szimmetrikus elhelyezésben két állatfigura vesz közre.
A világfa (életfa) ?srégi eredet?, jól ismert kozmikus jel, jelkép. Ez választja el a kozmikus (teremtett) világot a kaotikus (a jelen, a földi) világtól, az el?bbibe bevezetve a mértéket és a szervezettséget. A világfa, az életfa – a róla szóló szövegek és ábrázolások a jelenig követhet?k – máig tartó erejét ez a hit, ez a vágy és akarat adta, és nem a primitívsége, jóllehet egyszer? (duális) világképet takar. Vagyis azt, hogy számok által rend teremthet? a világban, illetve fordítva: a világrend e számokra épül, és ezért leolvasható vagy ábrázolható.
A világfa képe megtalálható a szibériai népek sámándobján, ott az égig ér? fa a magyar népmesében, de számos faragáson is fellelhet? az életfa motívum. A Három árva balladánkban is a háromágú világfa szerepel, de a hímzéseken is s?r?n fordul el? ennek képe. Általában középen egy, jobbra és balra két másik ág, levél, virág vagy termés látható. E hármasságot a szimmetriás kompozíció hozza, amely Hermann Weyl szerint keleti eredetre utal. Valóban kelet felé vezeti a kutatót: Szibériába, Kínába, Indiába. Kozmikus (?si) jelkép mivoltában, a hármasság ereje révén talán a civilizáció hajnalát is jelzi.
De mi most Vízaknán, Nagyszeben mellett vagyunk: kezünkben ott a kulcs, nyitjuk az ajtót, olvassuk az Isten hozta! feliratot, és várjuk, hogy az ajtó kinyíljék, s mi belépjünk oda.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló